

Το κόστος των Ευρωπαϊκών «δασμών» για τις επιχειρήσεις

Description

Μαρία Δεμερτζή*

Ενώ η προσοχή μας εστιάζεται στην πιθανή ζημιά που συνεπάγονται οι παγκόσμιοι δασμοί και οι εμπορικοί πόλεμοι, η ΕΕ θα μπορούσε να δώσει σημαντική ώθηση στις επιχειρήσεις - αυξάνοντας έτσι τα δικά της έσοδα από το εμπόριο - αν εστιάζονταν στην άρση των εσωτερικών εμπορικών φραγμών στη δική της ενιαία αγορά.

Καθώς μπαίνουμε στο 2025, οι δασμοί, οι εμπορικοί πόλεμοι και ο παγκόσμιος κατακερματισμός είναι οι μεγαλύτερες ανησυχίες για τα υψηλά στελέχη Ευρωπαϊκών επιχειρήσεων. Αυτό είναι το αποτέλεσμα [πρόσφατης έρευνας](#) του Conference Board, στην οποία το 77,4% των Ευρωπαίων CEOs από τέσσερις μεγάλες χώρες - τη Γερμανία, τη Γαλλία, την Ιταλία και το Ηνωμένο Βασίλειο - αναφέρουν ότι σχεδιάζουν να αλλάξουν τις αλυσίδες εφοδιασμού τους τα επόμενα τρία έως πέντε χρόνια. Μια άλλη έρευνα Ευρωπαίων [οικονομολόγων](#) διαπίστωσε πρόσφατα ότι μια εμπορική σύγκρουση που προκαλείται από τους δασμούς είναι η μεγαλύτερη απειλή για την περιοχή.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η απειλή των δασμών αποτελεί σημαντική ανησυχία για την ΕΕ, εφόσον το εμπόριο να αντιπροσωπεύει περίπου το 50% του ΑΕΠ της. Η διατήρηση ενός λειτουργικού πολυμερούς συστήματος και το ομαλό, ανοικτό και αδασμολόγητο εμπόριο καθόριζαν ανέκαθεν τις πολιτικές της ΕΕ.

Ωστόσο, παρά τις ανησυχίες της ΕΕ σχετικά με την επιβολή δασμών στα προϊόντα της, δεν θα πρέπει να αποσπούν την προσοχή της από τις σημαντικές βελτιώσεις που

μπορούν ακόμη να επιτευχθούν εντός της δική της ενιαίας αγοράς. Η αντιμετώπισή τους θα έδινε πραγματικά σημαντική ώθηση στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων.

Η ενιαία αγορά, που αποτελεί την προσπάθεια της ΕΕ να εξαλείψει την οικονομική σημασία των συνόρων, δεν είναι ούτε πλήρης ούτε λειτουργεί ομαλά. Ωστόσο, ο βαθμός στον οποίο η ενιαία αγορά παραμένει ατελής –και κατά συνέπεια τα οφέλη που θα μπορούσε να αποκομίσει αν ήταν ολοκληρωμένη – είναι εντυπωσιακός.

Οι τελευταίες [οικονομικές προοπτικές του ΔΝΤ](#) δείχνουν ότι τα εσωτερικά εμπόδια στο εμπόριο στον τομέα της μεταποίησης εντός της ΕΕ ισοδυναμούν με δασμό 45%, ενώ στις ΗΠΑ τα αντίστοιχα εμπόδια είναι τρεις φορές χαμηλότερα. Στις υπηρεσίες, όπου δεν έχει σημειωθεί απτή πρόοδος δημιουργίας μιας ενιαίας αγοράς, οι φραγμοί στο εμπόριο δημιουργούν κόστη που ισοδυναμούν με δασμό της τάξεως του 110%.

Το παράδειγμα των τραπεζικών υπηρεσιών είναι ενδεικτικό. Μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση, η ΕΕ ενέκρινε ένα κοινό εγχειρίδιο κανόνων και δημιούργησε μια κοινή εποπτική αρχή για όλες τις ευρωπαϊκές τράπεζες. Αλλά η τραπεζική ένωση υπάρχει μόνο κατ' όνομα. Οι τραπεζικές υπηρεσίες στην ΕΕ παραμένουν βαθύτατα εθνικές με ελάχιστες υπηρεσίες να είναι διασυνοριακές.

Η απαραίτητα αυξανόμενη εστίαση στην οικονομική ασφάλεια σημαίνει ότι η ΕΕ θα πρέπει να διαφοροποιήσει τους εμπορικούς εταίρους της και να δώσει μεγαλύτερη έμφαση στην εγχώρια παραγωγή και κατανάλωση. Αυτή η στροφή προς τα μέσα απαιτεί από την ΕΕ να αξιοποιήσει την ενιαία αγορά της πιο αποτελεσματικά, προωθώντας βαθύτερη ολοκλήρωση της παραγωγής και του εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών. Ωστόσο, οι εθνικές προτιμήσεις και άλλα εμπόδια στο εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών, την εμποδίζουν να αξιοποιήσει πλήρως τις δυνητικές οικονομίες κλίμακας, ιδίως σε κρίσιμους τομείς όπως η καινοτομία και η παροχή κεφαλαίων, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδότησης υψηλού κινδύνου.

Όλα αυτά έχουν μετρήσιμο αντίκτυπο στην ανταγωνιστικότητα. Με την έλλειψη κλίμακας, τα κέρδη στην παραγωγικότητα είναι πενιχρά, η δυνητική αύξηση του ΑΕΠ υστερεί – όπως και η ευημερία. Εάν αυτά τα εμπόδια στο εμπόριο μπορούσαν να μειωθούν στα επίπεδα των ΗΠΑ, η μελέτη του ΔΝΤ εκτιμά ότι η εργασιακή παραγωγικότητα θα αυξάνονταν κατά 7% σε επτά χρόνια.

Η απειλή εμπορικών πολέμων και δασμών είναι πραγματική και ανησυχητική. Ωστόσο, η άρση των εσωτερικών εμπορικών φραγμών στην ΕΕ θα αποφέρει μεγάλα κέρδη στην οικονομία και θα πρέπει να είναι πρώτη στον κατάλογο των οικονομικών

προτεραιοτήτων για το 2025.

* Η Μαρία Δεμερτζή είναι επικεφαλής του Κέντρου Οικονομίας, Στρατηγικής και Χρηματοοικονομικών, για την Ευρώπη, The Conference Board.